

Cezaevlerini İstatistiklerle Okumak (2016-2026)

<https://ozgurcedergi.com/?p=397>

Türkiye’de ceza infaz sisteminde yaşanan problemlerin ve cezaevlerinin mevcut durumunun anlaşılmasında mahpus sayılarına ilişkin istatistiklerin önemli bir işlevi bulunmaktadır. Güncel verileri ve 10 yıllık genel eğilimi aktardığımız bu çalışmada hem Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistikler Genel Müdürlüğü hem de Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü verileri kullanıldı.¹ Çocuk mahpus sayısına dair daha eski veriler düzensiz olduğundan yalnızca son beş yılın verileri değerlendirildi.

İlgili on yıllık periyotta, cezaevlerindeki toplam mahpus nüfusunun düzenli ve çarpıcı bir ivmeyle artarak iki katını aştığı görülmektedir. Bu artış eğilimi; salt erkek nüfusuyla sınırlı kalmamış, kadın, çocuk ve yabancı uyruklu mahpus gruplarında da belirgin yükselişler kaydedilmiştir. Veriler, yeni infaz kurumlarının inşasıyla kapasitenin artırılmasına rağmen, mahpus sayısındaki artış hızının kapasite genişlemesini geride bıraktığını ve kronik bir kapasite aşımı sorununun (2025 itibarıyla %131) kalıcı hale geldiğini göstermektedir. Örtülü af niteliğindeki infaz düzenlemeleri, pandemi izinleri kapasiteyi zaman zaman düşürse de boşalan yerler hızla dolmuştur. Buna gerekçe olarak ise yamalı bohça haline gelen infaz sisteminin getirdiği cezasızlık algısı gösterilmektedir.

CEZA İNFAZ KURUMLARI MEVCUTLARI (01.07.2026)

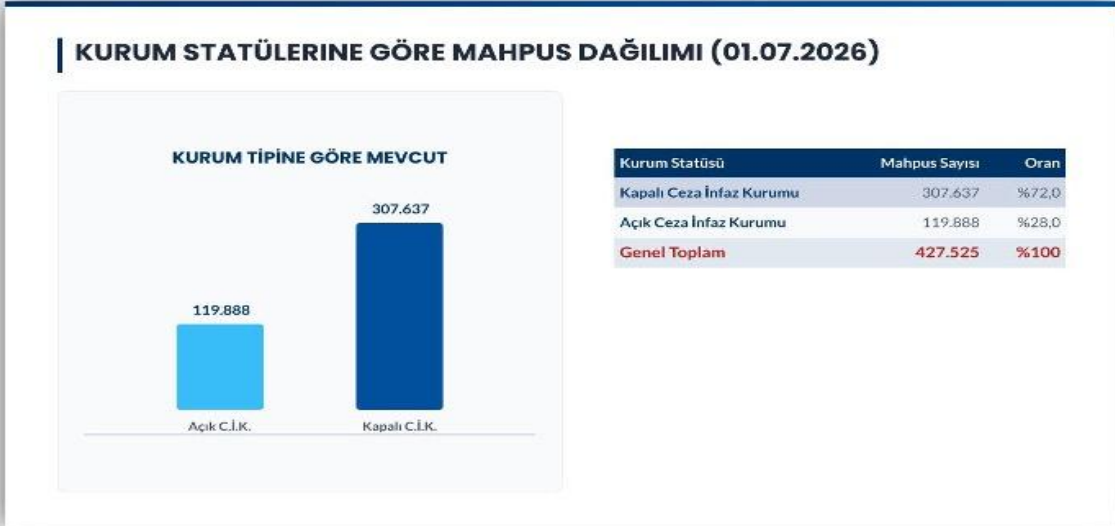
Kategori	Hükümlü Nüfusu	Tutuklu Nüfusu	Genel Toplam
Erkek	345.605	56.554	402.159
Kadın	16.643	4.160	20.803
Çocuk	1.372	3.191	4.563
Toplam	363.620	63.905	427.525

Güncel Veriler (Temmuz 2026)

Temmuz 2026 itibarıyla toplam mahpus sayısı 427.525 ile tarihi zirvesini görmüştür. Tablodaki en çarpıcı veri; tutuklu çocuk sayısının (3.191), hükümlü çocuk sayısının (1.372) iki katından fazla olmasıdır. Bu durum çocuklarda son yıllarda artan suç oranlarına dair önemli bir veri sunmaktadır.

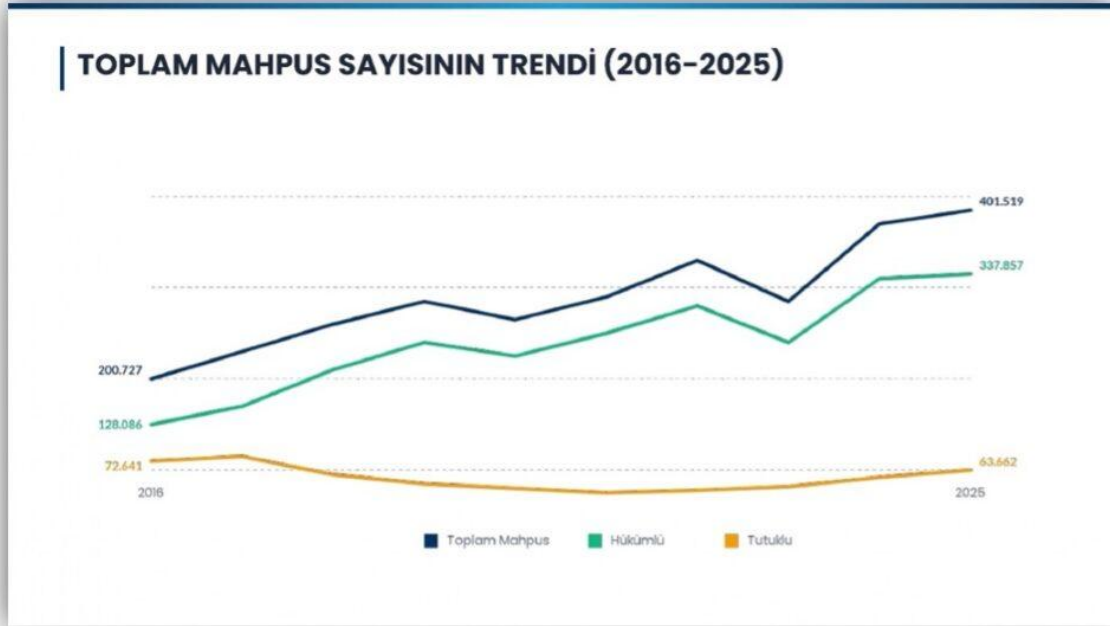

Mevcut mahpus sayısına ilişkin tablonun grafikleştirilmiş hali yukarıda sunulmuştur.

Güncel mevcutların kurum statüsüne göre dağılımına bakıldığında, 427 bin mahpusun yaklaşık %72'sinin (307.637 kişi) Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında bulunduğu görülmektedir. Bu tablo, infaz rejiminin ağırlıklı olarak yüksek güvenli ve kapalı sistem üzerinden yürütüldüğünü teyit etmektedir.

10 Yıllık Değişimler (2016-2025)

2016 yılında 200 bin bandında olan toplam mahpus sayısı, on yıllık süreçte istikrarlı ve dramatik bir yükselişle 2025 yılında 400 bin sınırını aşmıştır. İnfaz sistemindeki bu %100'lük büyümenin temel sürükleyicisi, tutuklu sayısındaki dalgalanmalardan ziyade, hükümlü nüfusunda yaşanan sürekli ve keskin artıştır. 15 Temmuz darbe girişimi sonrası çok sayıda kişinin tutuklanması ve ceza alması bu sayıyı artıran en büyük kırılma olmuştur. Devamında ise toplumun yaşadığı sosyolojik değişim, suç oranlarındaki artış mahpus sayısındaki artış trendini kalıcı hale getirmiştir.

Aşağıda sayıları gösterir detaylı tablo paylaşılmıştır.

TOPLAM MAHPUS SAYISI TABLOSU (2016-2025)

Yıl	Toplam Mahpus	Hükümlü Sayısı	Tutuklu Sayısı	Tutuklu Payı (%)
2016	200.727	128.086	72.641	36.19%
2017	232.340	153.079	79.261	34.11%
2018	264.842	208.950	55.892	21.10%
2019	291.546	245.160	46.386	15.91%
2020	266.831	224.924	41.907	15.71%
2021	297.860	259.825	38.035	12.77%
2022	341.294	298.952	42.342	12.41%
2023	291.911	246.620	45.291	15.52%
2024	383.663	328.439	55.224	14.39%
2025	401.519	337.857	63.662	15.86%

Grafikte ve tabloda görülen kısmi düşüşler örtülü af niteliğindeki infaz düzenlemelerine işaret etmektedir.

CİNSİYETE GÖRE MAHPUS NÜFUSU (2016-2025)

Yıl	Erkek Mahpus	Kadın Mahpus	Toplam Nüfus	Kadın Payı (%)
2016	192.354	8.373	200.727	4.17%
2017	222.444	9.896	232.340	4.26%
2018	254.426	10.416	264.842	3.93%
2019	280.114	11.432	291.546	3.92%
2020	256.231	10.600	266.831	3.97%
2021	286.183	11.677	297.860	3.92%
2022	327.224	14.070	341.294	4.12%
2023	279.760	12.151	291.911	4.16%
2024	366.760	16.903	383.663	4.41%
2025	382.451	19.068	401.519	4.75%

Ceza infaz sistemi demografik olarak ezici bir çoğunlukla erkek nüfusundan oluşmaya devam etse de kadın mahpus sayısındaki artış da dikkat çekicidir. 2016'da 8.373 olan kadın mahpus sayısı, mahpus sayısındaki artış eğilimiyle uyumlu olarak 2025'te 19.068'e ulaşarak iki kattan fazla büyümüştür.

ÇOCUK MAHPUS NÜFUSUNDAKİ DEĞİŞİM (2021-2025)

12-14 Yaş

339

Kişi (2025)

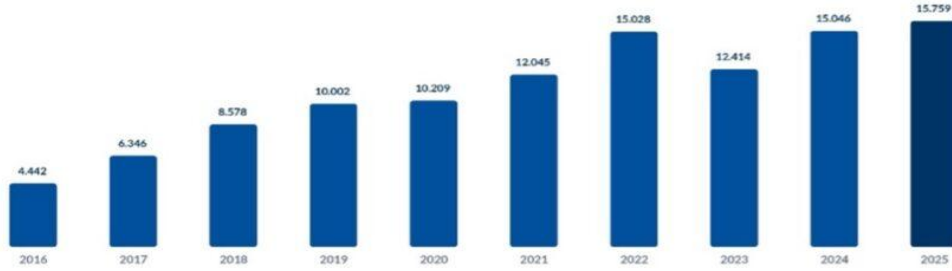
15-17 Yaş

4.078

Kişi (2025)

En kırılgan gruplardan biri olan çocuk mahpusların sayısında, sadece beş yıllık kısa bir periyotta %143 oranında (1.817'den 4.417'ye) ciddi bir artış yaşanmıştır. Bu artışın hem 12-14 hem de 15-17 yaş gruplarında eş zamanlı gözlemlenmesi, çocuk adalet sistemi açısından kritik bir veridir.

YABANCI UYRUKLU MAHPUS SAYISI (2016-2025)

Cezaevlerindeki yabancı uyruklu kişi sayısı on yılda yaklaşık 3,5 kat artarak 4.442'den 15.759'a yükselmiştir. Bu artış, ülkenin değişen göç demografisinin infaz sistemine yansımaları olarak okunabilir. Her ne kadar yabancı uyruklu mahpus sayısı 2025 yılında zirvesini görse de tabloda da görüleceği üzere 2022 yılından bu yana yabancı uyruklu mahpus sayısı yatay seyretmektedir.

KAPASİTE KULLANIMI VE DOLULUK ORANLARI (2016-2025)

Yıl	Toplam Kapasite	Toplam Mahpus	Doluluk Oranı (%)	Aşım / Fark
2016	202.675	200.727	99.04%	-1.948
2017	208.830	232.340	111.26%	+23.510
2018	213.862	264.842	123.84%	+50.980
2019	230.210	291.546	126.64%	+61.336
2020	245.200	266.831	108.82%	+21.631
2021	270.068	297.860	110.29%	+27.792
2022	289.974	341.294	117.70%	+51.320
2023	295.992	291.911	98.62%	-4.081
2024	301.397	383.663	127.29%	+82.266
2025	305.086	401.519	131.61%	+96.433

Fiziki altyapı yatırımlarıyla cezaevi kapasitesi 100 bin kişinin üzerinde artırılmış olmasına rağmen, mahpus sayısındaki büyüme hızı çok daha yüksek olmuştur. 2020 ve 2023 yılı hariç sürekli kapasite aşımı yaşanmış, 2025 yılı itibarıyla doluluk oranı %131,61 seviyesine ulaşarak yapısal bir sıkışıklığa işaret etmiştir. Temmuz 2026 tarihi itibarıyla doluluk oranının %140'ı bulunduğu düşünülmektedir.

Aşağıda kapasite ve mahpus sayısını karşılaştıran bir sütun grafiği bulunmaktadır.

KAPASİTE VE MAHPUS SAYISI KARŞILAŞTIRMASI

